

ואי סלקא דעתך כדברי רב הונא, שהמוכר שני אילנות שיורי שייר לעצמו את הקרקע שסביבם, נמצא שגם המקדיש קרקע שיש בה סדן וחרוב, הרי הוא משייר לעצמו את הקרקע שסביבם. ואם כן, קשה, מדוע קדושים החרוב והסדן, והרי כי קא ינקי — מדנפשיה קא ינקי, יניקת החרוב והסדן היא מהקרקע ששייר המקדיש לעצמו, ולא מהקרקע של הקדש. ומדוע הם קדושים!

ומכח קושיה זו, חוזרת בה הגמרא ממה שאמרה לעיל, שחידושו של רב הונא הוא שאפילו רבי עקיבא סובר שהמוכר קרקע ושייר בה אילנות, הוא משייר לעצמו את הקרקע שסביבם, ומתרת:

רבי שמעון, דאמר כרבי עקיבא רבו, שכל המוכר בעין יפה הוא מוכר, ואינו משייר לעצמו אפילו את הקרקע שמסביב לאילנות, וכמו כן כל המקדיש, מקדיש את כל מה שנמכר עמה, ולכן קדושה הקרקע שמסביב לחרוב ולסדן, וכיון שהם יונקים ממנה, הרי הם קדושים מכח היניקה.

ואילו רב הונא, הסובר שהוא משייר לעצמו את הקרקע מסביב לאילנות, דאמר כרבנן, שמוכר וכן מקדיש, בעין רעה הוא מוכר או מקדיש, ומשייר לעצמו את הקרקע שסביב האילנות.

אלא שמעתה תמהה הגמרא: כיצד ניתן לומר שרב הונא בא לומר דבריו כרבנן? והרי פשיטא שכך סוברים רבנן, שהרי הם

מהלוקח שיתבע אותו בעתיד לסלק את הבור ודות כדי שלא יזיקו את הקרקע שקנה, ולכן הוא לא משייר לעצמו שום חלק בקרקע שמסביב. אבל אילנות, קא מכחשי בארעא, שלעתים הם מקלקלים את הקרקע שסביבותיהם, חושש המוכר את הקרקע כאשר הוא משייר לעצמו שני אילנות, מתביעה של הלוקח נגדו בעתיד, אם לא ישייר לעצמו גם את הקרקע מסביבם. ולכן, דואג הוא גם שמא ימותו האילנות, ואז, כיון שאין לו בעלות על הקרקע, אם איתא דלא שייר, אם לא ישייר לו קרקע סביבם, יש לו לחשוש שמא לימא ליה, יאמר לו הקונה, בעל הקרקע: עקור אילנך שמת, שקול, וזיל, קח אותו לעצמך, ולך מכאן, כי אין לך זכות בקרקע ליטע אחר במקומו.⁽¹⁰⁾

ומקשה הגמרא על רב הונא, ממשנתנו:

תנן, רבי שמעון אומר: המקדיש את השדה — לא הקדיש עמה את כל הדברים שאינם נמכרים עמה, אלא הרוב המורכב וסדן השקמה.

ותני עלה, שנינו על דברי המשנה הללו בברייתא: אמר רבי שמעון: מה טעם הקדיש את החרוב והסדן בעוד ששאר הדברים שאינם נמכרים עמה הוא לא הקדיש? הואיל זהם יונקין משדה הקדש. והוא, כשהקדיש את השדה, הקדיש את כל הקרקע של השדה [כי את הקרקע עצמה הוא מקדיש בעין יפה], ולא שייר לעצמו את הקרקע שסביבות החרוב והסדן, ונמצא שהם יונקים מהקרקע של הקדש, ולכן הם קדושים.

10. אבל מי שלוקח אילנות אין הוא חושש לשמא ימותו ויצטרך לטעת אחרים במקומם, כי די לו לקנות את האילנות עצמם. רשב"ם